

MEDLEMSRAPPORTERING FOR Amnesty International Norge For 2020

”En av Etisk handel Norges styrker er flerpartssamarbeidet.”

Til lesere av rapporten

En av Etisk handel Norges styrker er flerpartssamarbeidet. Her spiller medlemsorganisasjonene en viktig rolle ved å bidra med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å stille etiske krav i egne innkjøp.

Organisasjonene i Etisk handel Norge er ulike og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold i produsentland, de har lokale samarbeidspartnere, og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle organisasjoner som er medlemmer i Etisk handel Norge. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: John Peder Egenæs, generalsekretær

I året som er gått har samfunnet vårt og verden måttet håndtere store og alvorlige utfordringer som følge av Covid-19 pandemien.

Pandemien har fått konsekvenser for oss alle.

For store deler av næringslivet har pandemien og de nødvendige smitteverntiltakene ført til enorme økonomiske tap og konkurser. De fleste næringsaktører har respektert og fulgt smitteverntiltakene. Men det er også næringsaktører som bevisst har latt være å følge smitteverntiltakene og utsatt både sine arbeidere og andre mennesker for fare og smitte.

Regjeringens økonomiske støttepakker til næringslivet har vært viktige, men vi mener at det hadde vært både riktig og naturlig at respekt for FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper hadde vært en betingelse for å få pengestøtten.

Grupper som allerede er utsatte for å bli utnyttet, som for eksempel migrantarbeidere eller urfolk, blir ekstra sårbare når næringsaktører tar snarveier for å holde sin virksomhet i gang eller endog utvider ulovlig drift, uten respekt for verken mennesker eller miljø.

Jeg håper at næringslivet ikke tar noen "snarveier" og "kutter hjørnene" når de skal fort opp og igang igjen post-korona, men at de ser at det også er i deres egeninteresse å respektere menneskerettighetene og miljø.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

Amnesty International Norge

Type organisasjon:

Menneskerettighetsorganisasjon

Beskrivelse av organisasjonen:

Amnesty International er verdens største menneskerettighetsorganisasjon, og ble grunnlagt i 1961. På verdensbasis har organisasjonen mer enn 7 millioner medlemmer og støttespillere. Den norske seksjonen Amnesty International i Norge ble etablert i 1964 og har flere enn 100.000 medlemmer og støttespillere.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

74

Omsetning (NOK):

144,5

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Kina, Saudi-Arabia, Tyrkia, Polen, Russland

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Beate Ekeløve-Slydal

Tittel: Politisk rådgiver

Epost: bslydal@amnesty.no

Telefon: 93405819

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2009

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Bjarte Økland, økonomi- og administrasjonssjef

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

I Amnesty International er menneskerettigheter og næringsliv et prioritert tema, og organisasjonen driver egen etterforskning, lobby og aksjoner på temaet. Arbeidet er reflektert i felles internasjonale strategiske planer, og i de nasjonale seksjonenes årlige handlingsplaner.

Annet

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

Ved innkjøp og produksjon av produkter og materiale til våre aksjoner og kampanjer må den ansvarlige melde dette inn til fagansvarlig på menneskerettigheter og næringsliv, og produsent/leverandør scannes før evt. avtale inngås. EHNs kurs formidles internt til relevante personer.

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Kampanje for en menneskerettighetslov for næringslivet	Omfattende lobbyvirksomhet i form av møter med partiene både i regjering og opposisjon har bidratt til økt forståelse og støtte for en MR-lov.
Lansering og koordinering av Koalisjonen for Ansvarlig Næringsliv (KAN). KAN ble lansert på fysisk seminar hvor bl.a. statssekretærene fra hhv Næringsdepartementet (ND) og BFD deltok.	KAN har nå 67 medlemmer fra sivilsamfunn, fagbevegelse, kirken, og finans- og næringsliv, inkl. de 6 største norske selskapene, som alle støtter innføring av en MR-lov for næringslivet.
Amnesty og Kontaktpunktet for ansvarlig næringsliv hadde felles fysisk seminar på Litteraturhuset der vi lanserte våre to respektive næringslivsundersøkelser. Næringsminister Nybø deltok på seminaret.	Funnene i de to rapportene underbygger behovet for en MR-lov for næringslivet, og refereres til av bl.a. politisk ledelse i ND og BFD.

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:
Kampanjen for en menneskerettighetslov for næringslivet pågår til en lov vedtas av Stortinget
Koordinering av Koalisjonen for Ansvarlig Næringsliv
Økt fokus på situasjonen for migrantarbeidere i Qatar for å bidra til økt respekt for deres rettigheter.
Videreføre arbeidet for etiske batterier
Produsere og lansere et e-læringskurs om menneskerettigheter og næringsliv

“I arbeidet for et mer etisk næringsliv er vi opptatt av å dokumentere næringslivsrelaterte menneskerettighetsbrudd, stille de ansvarlig til ansvar, og at ofrene får oppreisning. Men, vi er også medspillere for de selskapene som ønsker å ha oss med på laget for å +

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
Kampanjen for en MR-lov for næringslivet		☒ Fagorg. og kollektive forhandling.
Lansering og koordinering av Koalisjonen for Ansvarlig Næringsliv (KAN)		☒ Barnearbeid
Produsert og lansert næringslivsundersøkelse om næringslivets beredskap for å håndtere risikoen for å bryte menneskerettighetene		☒ Diskriminering
Hatt hasteaksjoner for urfolksrepresentanter, fagforeningsledere og studenter i bl.a. Colombia og Iran som står opp mot næringsinteresser.		☒ Brutal behandling
Hatt aksjon for etiske batterier		☒ Helse, miljø og sikkerhet
		☒ Lønn
		☒ Arbeidstid
		☒ Marginaliserte befolkningsgrupp.
		☒ Miljø

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
Se informasjon over	

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

Dialog med Ruter#, Oslo kommune og Bergen kommune om etiske batterier. Vi koordinerer Koalisjonen for Ansvarlig Næringsliv. Vi har faste møter med Hydro om bl.a virksomheten deres i Brasil og Qatar. Vi har dialog med Telenor om Myanmar som har vart i flere år.

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettside til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

<https://amnesty.no/administrativt/etiske-retningslinjer>

https://oneamnesty.sharepoint.com/:w:/r/sites/nor-okonomi_og_administrasjon/_layouts/15/guestaccess.aspx?share=EYzdrBDNRpHomKFO0a4iHwBDFoOzxPGTdPAoYjPtSNbQ&email=bslydal%40amnesty.no&e=4%3ACzqS9Y&at=9

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

De blir formidlet både muntlig og skriftlig. I dialog med leverandørene etterspør vi mer info/flere detaljer avhengig behovet vårt for å "grave dypere" når vi ønsker mer info/avklaring på ting. Dialog er viktig for å forklare og avklare hva det er vi egentlig etterspør av info og hvorfor denne informasjonen er viktig for oss for å kunne beslutte om en aktør er den rette leverandøren for oss. Og, dialogen er viktig for å få en leverandør til å forstå hvorfor vi ikke kan bruke dem.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

Dersom det er en ny aktør for oss forsøker vi på forhånd å finne tilgjengelig offentlig info om leverandøren, dersom det ikke fremkommer info som får alarmklokken til å gå hos oss, så kontakter vi leverandøren. Vi legger fram vårt ærendet, og gjør det samtidig klart hvilke etiske krav vi stiller for å kunne gjøre en handel. Vi ber om å få skriftlig dokumentasjon på de etiske retningslinjer/menneskerettighetspolicy som leverandøren har og som selskapet/produsenten de bruker har. Vi forhører oss bl.a. om det foretas uanmeldte inspeksjoner til fabrikk(e), hvor ofte det skjer, hvem som foretar disse, hvordan de skjer, hva slags tolker som anvendes etc. Og, vi ber om å få innsyn i de siste rapportene fra inspeksjonene. Dersom en samarbeidspartner bytter leverandør gjør vi den samme prosessen som nevnt ovenfor.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

I tillegg til punktene som er gjengitt ovenfor, så forsøker vi å unngå å anvende leverandører/fabrikker i Kina, Bangladesh og Vietnam så sant vi ikke har etterrettelig informasjon om at det ikke foregår menneskerettighetsbrudd på produksjonsstedet eller i leverandørkjeden.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Mht. det materiell vi gjerne bruke i våre kampanjer; T-skjorter, "halser"/buff, stoffarmbånd og buttons, så er det Kina, Bangladesh og Vietnam.

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:
HMS, lønn og arbeidstid, frihet fra diskriminering.

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Vi har en svært streng screening og risikovurdering av våre leverandører, og vi samarbeider med våre kolleger i andre Amnesty seksjoner for å finne ansvarlige leverandører. Og vi ser også til hvilke bedrifter som er medlem av Etisk handel Norge selv om vi har erfart at det også blant disse er bedrifter som ikke fyller våre krav.

Kontakt:

Amnesty International Norge

Beate Ekeløve-Slydal

bslydal@amnesty.no

93405819